COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 8.5.2026
COM(2026) 196 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Stadiul punerii în aplicare a Pactului privind migrația și azilul

1. INTRODUCERE

Pactul privind migrația și azilul[1] este o etapă esențială în elaborarea unei abordări cuprinzătoare a migrației, azilului, gestionării frontierelor și integrării. Acesta oferă o bază solidă pentru gestionarea echitabilă, fermă și mai eficace a migrației și a azilului în Uniune, prin asigurarea unui sistem echilibrat de solidaritate și responsabilitate. După o perioadă de tranziție de doi ani de la intrarea sa în vigoare, pactul va începe să se aplice pe deplin la 12 iunie 2026, marcând începutul unei noi etape în gestionarea migrației la nivel european. S-au depus eforturi considerabile pentru pregătirea UE și a sistemelor naționale pentru acest moment. Pe baza Planului comun de punere în aplicare[2], statele membre, Comisia și agențiile UE au colaborat îndeaproape în vederea transpunerii noului cadru legislativ într-o realitate operațională care să asigure reglementarea în mod eficace a gestionarii migrației în Uniune, un grad de pregătire și o reziliență sporite în contextul geopolitic din ce în ce mai complex și un echilibru între solidaritate și distribuirea echitabilă a responsabilității.

Prezenta comunicare expune **situația actuală a punerii în aplicare** a pactului, axându-se pe progresele înregistrate începând din noiembrie 2025[3] și identificând principalele domenii în care sunt necesare acțiuni suplimentare înainte de începerea aplicării pactului în iunie. Acest al treilea raport de prezentare a situației actualizate răspunde cerinței[4] prevăzute în Regulamentul privind gestionarea azilului și migrației de a furniza periodic Parlamentului European și Consiliului informații cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a pactului.

Pactul **revizuiește cadrul european în materie de migrație și azil**, necesitând o transformare juridică și operațională semnificativă, precum și un angajament politic susținut. Perioada de tranziție de doi ani reflectă amploarea și complexitatea acestui set de reforme: un sistem bazat pe zece acte legislative interconectate, fiecare necesitând o punere în aplicare coordonată și integrată la nivelul autorităților naționale, al instituțiilor și agențiilor UE, precum și adaptarea legislației, a procedurilor administrative și a protocoalelor operaționale naționale.

În ultimii ani **s-au înregistrat**, în general, **progrese considerabile** în ceea ce privește punerea în aplicare a acestui cadru amplu și complex. În special, situația din mai 2026 arată că multe state membre sunt în grafic în ceea ce privește adaptarea legislației naționale, instituirea și organizarea procedurii de screening și a procedurilor la frontieră obligatorii, inclusiv instituirea mecanismelor de monitorizare independente, și atingerea unei capacități suficiente de primire. De asemenea, mai multe state membre au luat măsuri importante pentru a reduce restanțele și întârzierile înregistrate în ceea ce privește procedurile de azil, inclusiv prin creșterea capacității și asigurarea unei formări adecvate, finalizând în același timp demersurile de a oferi consiliere

[1] https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/pact-migration-and-asylum/legislative-files-nutshell_ro.
[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52024DC0251&qid=1776165824453.
[3] Primul raport privind stadiul punerii în aplicare a pactului, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0319&qid=1776165712928; al doilea raport: Anexa I la COM(2025) 795 final.
[4] Articolul 84 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2024/1351 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind gestionarea azilului și migrației, de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1147 și (UE) 2021/1060 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 604/2013.

juridică și de aliniere la activitatea sistemelor judiciare. În plus, statele membre au înregistrat progrese în ceea ce privește consolidarea capacității acestora de prelucrare în mod eficace a transferurilor către statul membru responsabil de examinarea unei cereri de azil și de punere în aplicare a angajamentelor de solidaritate.

Mai mult, au fost luate măsuri semnificative în ceea ce privește **operaționalizarea, consolidarea și completarea în continuare a cadrului pactului**. Printre acestea se numără adoptarea primei rezerve de solidaritate în cadrul ciclului anual de gestionare a migrației[5], aflată în prezent în curs de operaționalizare împreună cu coordonatorul UE pentru solidaritate care facilitează interacțiunea și cooperarea dintre statele membre pentru o punere în aplicare echilibrată și eficace; adoptarea Regulamentului de punere în aplicare care stabilește normele de aplicare a Regulamentului privind gestionarea azilului și migrației[6], pentru a înregistra progrese în ceea ce privește reforma normelor prevăzute în Regulamentul Dublin sau finalizarea programării strategice a sumei de 3 miliarde EUR din fondurile UE pentru sprijinirea punerii în aplicare a pactului și pentru găzduirea persoanelor strămutate din Ucraina[7]. În plus, au intrat în vigoare normele modificate privind țările terțe sigure și prima listă a UE a țărilor de origine sigure și sunt în desfășurare negocieri cu privire la propunerea de Regulament privind returnarea[8], pentru a se ajunge rapid la un acord cu privire la piesa lipsă din pact.

În același timp, **sunt necesare eforturi suplimentare pentru eliminarea lacunelor rămase**. Gradul de pregătire variază la nivelul statelor membre, acestea confruntându-se cu diferite provocări. Statele membre trebuie să ia de urgență toate măsurile necesare pentru operaționalizarea în continuare a tuturor elementelor constitutive, axându-se în principal pe cele mai importante componente. În special, statele membre trebuie să se asigure că adaptarea legislației lor naționale este finalizată la timp, că funcționalitățile de bază ale Eurodac[9], baza centrală de date biometrice care sprijină pactul, sunt testate și puse în aplicare pe deplin și să accelereze procesele de achiziții publice și construirea de centre în locațiile identificate pentru procedura de screening și procedurile la frontieră. În acest sens, statele membre trebuie să asigure instituirea în timp util a capacității adecvate stabilite în cazul acestora pentru desfășurarea procedurii de screening și a procedurilor la frontieră, inclusiv a măsurilor de prevenire eficace a sustragerii și a deplasărilor secundare, și să intensifice cooperarea cu țările terțe în ceea ce privește readmisia persoanelor care fac obiectul procedurii de returnare la frontieră. În plus, este necesară accelerarea etapelor pregătitoare pentru aplicarea eficace a normelor privind responsabilitatea și pentru efectuarea transferurilor, precum și instituirea la timp a noilor garanții juridice, inclusiv a mecanismului de monitorizare a drepturilor

[5] Decizia de punere în aplicare (UE) 2025/2642 a Consiliului din 19 decembrie 2025 privind stabilirea rezervei anuale de solidaritate pentru 2026.
[6] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/2055 al Comisiei din 2 octombrie 2025 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2024/1351 al Parlamentului European și al Consiliului privind gestionarea azilului și migrației și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1560/2003 al Comisiei.
[7] https://home-affairs.ec.europa.eu/news/european-commission-provides-additional-eur-3-billion-support-migration-and-asylum-management-2025-05-12_en.
[8] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52025PC0101.
[9] Regulamentul (UE) 2024/1358 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind instituirea sistemului „Eurodac” pentru compararea datelor biometrice.

fundamentale. Între timp, continuă eforturile de operaționalizare a mecanismului de solidaritate.

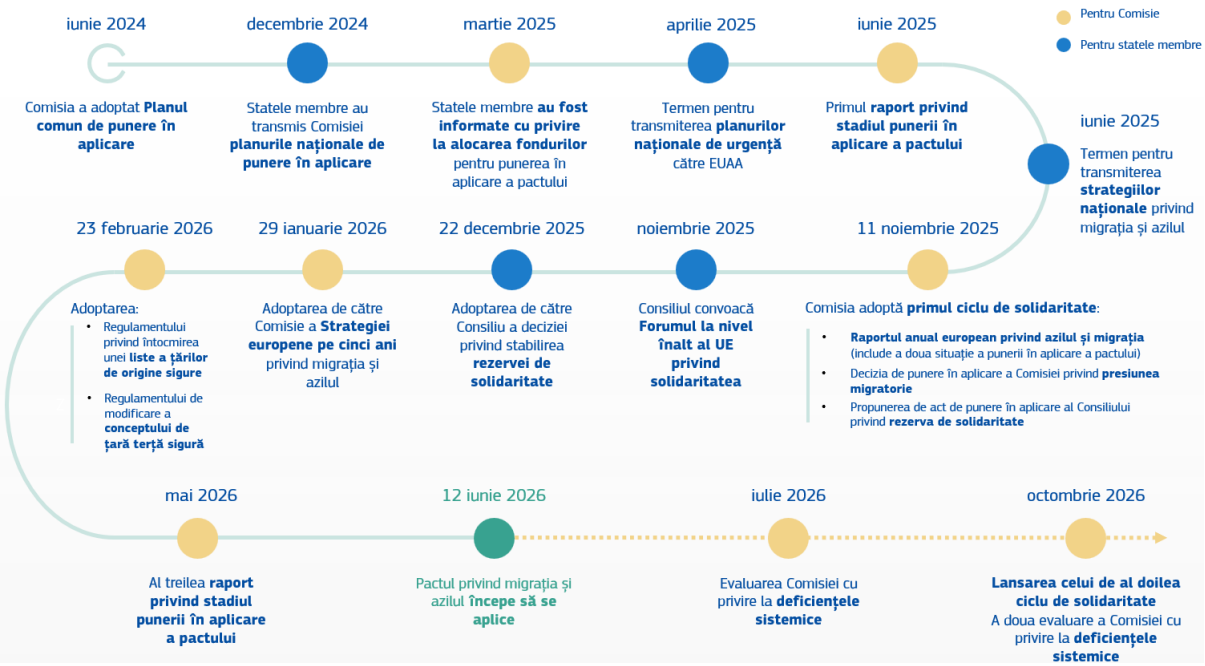
Pe lângă punerea în aplicare a pactului, abordarea cuprinzătoare a gestionării azilului și a migrației și eforturile noastre susținute în ceea ce privește diplomația în domeniul migrației cu țările terțe **produc deja rezultate solide.** În 2025, numărul trecerilor ilegale ale frontierei la frontierele externe ale UE a scăzut cu 26 % față de 2024. Numărul persoanelor depistate care încearcă să treacă ilegal frontiera este la cel mai scăzut nivel din 2021. Toate acestea se datorează schimbărilor la nivel de politici ale Uniunii și ale statelor membre, nivelului tot mai mare de armonizare între statele membre și cooperării consolidate cu țările partenere de-a lungul principalelor rute de migrație.

Pornind de la această dinamică, Strategia europeană de gestionare a azilului și a migrației[10] stabilește **obiectivele pentru anii următor**: prevenirea migrației ilegale și subminarea modelului de afaceri al rețelelor infracționale de introducere ilegală de migranți, protejarea persoanelor care fug din calea războiului și a persecuțiilor, prevenirea utilizării abuzive a sistemului de azil și încurajarea talentelor să vină în Uniune pentru a spori competitivitatea economiei noastre. Asigurarea unui sistem ferm, echitabil și eficace de gestionare a azilului și a migrației, bazat pe pact și capabil să se adapteze și să răspundă la evoluțiile geopolitice, va rămâne o prioritate.

În acest scop, Comisia **invită toate statele membre să își intensifice eforturile pentru a asigura punerea în aplicare în timp util a pactului**. Este important ca statele membre să implice și să colaboreze în acest demers cu autoritățile locale și regionale, cu partenerii sociali, cu organizațiile societății civile și cu alte părți interesate, utilizând toate resursele disponibile la nivelul UE și la nivel național. Comisia menține contactul cu statele membre în vederea eliminării lacunelor rămase și este pregătită să le ofere în continuare sprijinul de care au nevoie.

Începerea aplicării pactului este o etapă importantă, dar nu marchează sfârșitul procesului. **Vor fi necesare eforturi susținute și după luna iunie** în vederea operaționalizării noului sistem european de gestionare a migrației.

[10] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex:52026DC0045.

2. PUNEREA ÎN APLICARE LA NIVELUL UNIUNII

Pe lângă Strategia europeană de gestionare a azilului și a migrației, în februarie au fost adoptate și au intrat în vigoare o serie de **inițiative legislative cheie** care fac parte din abordarea cuprinzătoare și care vizează completarea pactului.

Normele revizuite privind țările terțe sigure[11] facilitează respingerea ca inadmisibilă de către statele membre a unei cereri de azil atunci când solicitanții ar putea beneficia de protecție efectivă într-o țară terță care este sigură pentru ei și în care cererile lor de protecție ar putea fi examinate. Acest lucru ar trebui să contribuie la reducerea în continuare a presiunii asupra sistemelor naționale de azil și a stimulentelor pentru migrația ilegală, menținând în același timp garanțiile juridice și respectând pe deplin drepturile fundamentale. Noua **listă a UE a țărilor de origine sigure**[12] promovează o abordare mai uniformă în toate statele membre în ceea ce privește gestionarea cererilor cu probabilitate ridicată de a fi nefondate, permițând prelucrarea mai rapidă și mai eficientă a acestor cereri în cadrul unor proceduri accelerate sau al unor proceduri la frontieră.

În ultimele luni, **Comisia a continuat să sprijine statele membre în eforturile lor** de a-și adapta cadrele juridice naționale. Coordonarea a fost asigurată în special prin intermediul Comitetului strategic pentru imigrație, frontiere și azil (CSIFA) și al dialogurilor bilaterale purtate de Comisie cu statele membre. Platforma de solidaritate rămâne principalul forum pentru punerea în aplicare a rezervei de solidaritate până când activitatea acesteia va fi preluată de Forumul la nivel tehnic al UE privind solidaritatea în iunie 2026. Comitetele de contact și grupurile de experți existente au continuat să discute și să ofere orientări cu privire la cadrul

[11] Regulamentul (UE) 2026/463 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 februarie 2026 de modificare a Regulamentului (UE) 2024/1348 în ceea ce privește aplicarea conceptului de țară terță sigură.
[12] Regulamentul (UE) 2026/464 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 februarie 2026 de modificare a Regulamentului (UE) 2024/1348 în ceea ce privește întocmirea unei liste a țărilor de origine sigure la nivelul Uniunii, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=OJ:L_202600464.

juridic, adesea prin reuniuni comune ale diferitelor grupuri, pentru a contribui la identificarea sinergiilor dintre instrumentele legislative și pentru a evita suprapunerile.

Comisia se angajează în schimburi periodice cu **Parlamentul European**, în special cu Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (LIBE) și cu Grupul de lucru pentru azil – Punerea în aplicare a pactului/Sistemul european comun de azil.

Dialogul cu **societatea civilă** are loc în diferite foruri, inclusiv în cadrul Forumului european privind migrația (o reuniune a avut loc în noiembrie 2025) și al întâlnirilor bilaterale de informare. Interacțiunea cu rețelele **judiciare** a inclus colaborarea cu Rețeaua Europeană a Consiliilor Judiciare (RECJ) în ceea ce privește procedura la frontieră, pentru a identifica modalități de sprijinire a sistemelor judiciare naționale în gestionarea modificărilor procedurale introduse de pact.

Agențiile UE, în special Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA), eu-LISA, Frontex, Europol și Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA), continuă să coopereze îndeaproape cu Comisia și cu statele membre pentru a sprijini procesul de reformă. Acestea sunt în grafic în ceea ce privește elaborarea documentelor de orientare, a modelelor și a materialelor de formare necesare, în conformitate cu Planul comun de punere în aplicare. De asemenea, agențiile continuă să ofere asistență adaptată statelor membre, la cerere, contribuind la abordarea provocărilor nou apărute și în continuă evoluție[13]. În urma exercițiilor-pilot de monitorizare desfășurate de EUAA în Estonia și Țările de Jos în vederea pregătirii pentru punerea în aplicare a noului mecanism de monitorizare a aplicării tehnice și operaționale a *acquis-ului* în materie de azil în toate statele membre, o revizuire a metodologiei de monitorizare va fi realizată până în iunie 2026, urmând ca primele trei state membre să fie monitorizate în a doua jumătate a anului 2026[14].

Comisia continuă, de asemenea, să ofere sprijin statelor membre prin intermediul **Instrumentului de sprijin tehnic (IST)**. Instrumentul sprijină opt state membre[15] în realizarea unor reforme specifice prezentate în planurile lor naționale de punere în aplicare, în cooperare cu Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor de Migrație (ICMPD) și cu Organizația Internațională pentru Migrație (OIM). Unele dintre aceste state membre se angajează, de asemenea, în activități de învățare *inter pares* prin intermediul unei comunități de practică, care include, de exemplu, ateliere tematice și schimburi practice[16] și care este instituită cu sprijinul ICMPD și consolidată prin participarea ad-hoc a unor agenții ale UE.

[13] Mai multe detalii privind sprijinul acordat de agenții sunt prezentate în secțiunile respective. În plus, EUAA sprijină în prezent 12 state membre pe baza unor planuri operaționale comune, Frontex desfășoară 36 de operațiuni comune cu statele membre și cu țările din vecinătate, iar eu-LISA coordonează procesul de revizuire a Eurodac.
[14] Slovacia, Malta și Bulgaria.
[15] Belgia, Cehia, Estonia, Irlanda, Grecia, Italia, România și Slovacia.
[16] Statele membre fac schimb de instrumente, modele, fluxuri de lucru și experiențe pentru abordarea provocărilor comune și asigurarea unei mai mari convergențe a abordărilor. Printre subiecte abordate s-au numărat Regulamentul privind procedura de screening, efectuarea evaluării vulnerabilității și consilierea juridică.

3. OPERAȚIONALIZAREA ELEMENTELOR CONSTITUTIVE – SITUAȚIE ACTUALIZATĂ CU PRIVIRE LA PROGRESELE ÎNREGISTRATE

Procesul de adoptare a legislației naționale necesare este în desfășurare, sprijinit de activitățile derulate în cadrul comitetelor de contact ale Comisiei, care continuă să elaboreze orientări suplimentare și să ofere răspunsuri la orice întrebări emergente. În cel puțin unsprezece state membre, proiectele legislative se află în procedura parlamentară[17], iar majoritatea celorlalte state membre se află în etapele finale de elaborare a propunerilor necesare[18]. Cinci state membre au adoptat deja cea mai mare parte a legislației naționale relevante[19].

Pe baza nevoilor identificate în planurile naționale de punere în aplicare, **programarea strategică a sumei de 3 miliarde EUR** alocate pentru punerea în aplicare a pactului a fost finalizată pentru 26 de state membre[20]. Acest proces a permis evaluarea provocărilor cu care se confruntă statele membre, fapt care a contribuit la maximizarea valorii adăugate a fondurilor UE, completând finanțarea existentă din programele naționale cu finanțare din partea UE și din bugetele naționale. Majoritatea modificărilor necesare ale programelor au fost adoptate până în aprilie 2026[21], restul modificărilor fiind în curs de adoptare[22].

Prezentare generală a principalelor provocări și etapele următoare

Este esențial ca statele membre **să finalizeze ajustările de natură juridică necesare**, iar cele care sunt în curs de elaborare a cadrelor legislative necesare să urgenteze acest proces.

Comisia va monitoriza **utilizarea resurselor UE** pentru punerea în aplicare a pactului, inclusiv prin reuniuni de evaluare a performanței în ceea ce privește Fondul pentru azil, migrație și integrare (FAMI) și Instrumentul pentru managementul frontierelor și vize (IMFV). În a doua jumătate a anului 2026, Comisia și statele membre vor evalua performanța generală a programelor pe baza datelor financiare privind absorbția fondurilor și a datelor operaționale privind progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivelor convenite. O parte din bugetul facilității tematice FAMI pentru perioada 2026-2027 poate fi mobilizată pentru acordarea de sprijin suplimentar statelor membre, pe baza nevoilor identificate în cursul schimbului continuu de informații privind punerea în aplicare a pactului, luând în același timp în considerare alte priorități. Resursele UE ar trebui utilizate pentru gestionarea aspectelor esențiale pentru punerea în aplicare a pactului sau care trebuie abordate cu prioritate într-un anumit stat membru având în vedere posibilul impact al acestora asupra gradului de pregătire.

[17] Austria, Croația, Danemarca, Estonia, Franța, Irlanda, Italia, Luxemburg, Țările de Jos, Finlanda și România.
[18] Belgia, Letonia, Lituania, Spania și Suedia se află în etapele finale de elaborare sau au finalizat proiectele de măsuri. Deși Danemarca nu are obligații în temeiul Regulamentului privind procedura de azil, noul său cadru juridic va include posibilitatea de a activa procedura de azil la frontieră, dacă este necesar.
[19] Cehia, Cipru, Germania, Irlanda și Slovacia.
[20] Ungaria nu a solicitat încă sumele stabilite pentru a-i fi alocate în legătură cu pactul.
[21] Austria, Bulgaria, Croația, Cehia, Estonia, Finlanda, Franța (IMFV), Germania, Grecia, Italia, Letonia (FAMI), Lituania, Malta, Țările de Jos, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania și Suedia.
[22] Cipru, Belgia, Luxemburg, Letonia (IMFV), Polonia, Danemarca (IMFV) și Franța (FAMI). Țările asociate spațiului Schengen sunt implicate într-un dialog strategic privind pactul, în vederea prezentării unui program modificat până la 12 iunie 2026.

3.1. ELEMENTUL CONSTITUTIV 1 – EURODAC

Buna funcționare a Eurodac este esențială pentru operaționalizarea pactului. **Statele membre trebuie să continue să colaboreze îndeaproape cu Comisia și cu eu-LISA** pentru coordonarea punerii în aplicare și, dacă este necesar, pentru a solicita și a primi îndrumări fără întârziere.

La jumătatea lunii aprilie 2026, unsprezece state membre au menționat că sunt pe deplin în grafic pentru a începe să lucreze în cadrul noului sistem Eurodac începând din iunie[23]. 16 state membre au precizat că se confruntă în continuare cu diferite provocări, însă preconizează că vor putea rezolva la timp problemele rămase[24]. Principalele provocări cu care se confruntă statele membre sunt întârzieri în procedurile naționale de achiziții publice, unsprezece state membre precizând că se vor baza pe soluția centralizată dezvoltată de eu-LISA[25].

Campania de testare a noului sistem, desfășurată de statele membre și de eu-LISA, avansează. Conform așteptărilor, rezultatele testelor indică situațiile în care sunt necesare modificări ale configurațiilor tehnice la nivel național. Pentru eliminarea lacunelor vor fi necesare eforturi concertate la nivel național, cu asistență din partea eu-LISA. Pentru a răspunde acestor provocări, eu-LISA furnizează periodic feedback la întrebările scrise și sunt organizate reuniuni cu Comisia și cu alte părți interesate.

Statele membre s-au angajat să respecte un set de termene intermediare pentru testarea conformității tehnice a punerii lor în aplicare, precum și testarea proceselor lor operaționale. În cadrul celei de a 62-a reuniuni a Consiliului de administrație al eu-LISA, care a avut loc la 18 martie, s-a constatat că multe state membre au înregistrat, în general, progrese satisfăcătoare în acest sens, confirmând planificarea pentru intrarea în funcțiune în iunie 2026. În același timp, unele state membre trebuie să își intensifice în continuare eforturile, după ce nu au reușit să respecte termenul intermediar de testare convenit, de 15 aprilie. La 24 aprilie, 19 state membre au finalizat testele de conformitate[26]. Este necesar ca și celelalte state membre să finalizeze rapid aceste teste. Statele membre care au adoptat o abordare hibridă în ceea ce privește punerea în aplicare[27] ar trebui să se bazeze pe opțiunea de rezervă în cazul în care problemele legate de punerea în aplicare la nivel național se prelungesc. În ceea ce privește testarea proceselor operaționale, statele membre trebuie să facă dovadă unei testări suficiente a tuturor proceselor

[23] Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Grecia, Malta, România, Slovenia, Spania și Suedia.

[24] Austria, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Irlanda, Italia, Lituania, Letonia, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, Portugalia și Slovacia.

[25] Soluția centralizată, care permite statelor membre să efectueze operațiuni Eurodac prin intermediul unei interfețe web pentru utilizatori, este opțiunea de rezervă pentru statele membre care se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește punerea în aplicare la nivel național.

[26] Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Croația, Cehia, Estonia, Finlanda, Irlanda, Italia, Lituania, Luxemburg, Letonia, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, Slovenia, Spania și Suedia.

[27] Statele membre pot pune în aplicare Regulamentul Eurodac fie prin adaptarea sistemelor lor naționale pe baza documentului de control al interfeței Eurodac, care permite o interacțiune automatizată (de la sistem la sistem) între sistemul Eurodac central și sistemele naționale, fie prin utilizarea unei interfețe web pentru utilizatori, dezvoltată de eu-LISA, care le permite utilizatorilor finali să efectueze operațiuni prin intermediul interfeței, reducând necesitatea punerii în aplicare la nivel național. Abordarea hibridă în ceea ce privește punerea în aplicare implică utilizarea interacțiunii de la sistem la sistem pentru operațiunile cele mai solicitante (de exemplu, transmiterea de noi seturi de date), bazându-se în același timp pe interfața web pentru utilizatori pentru operațiunile mai puțin solicitante.

operaționale critice cât mai curând posibil; cele nouă state membre care nu au inițiat încă acest proces trebuie să facă acest lucru în regim de urgență[28].

Actul de punere în aplicare al Comisiei privind statisticile bazate pe date din mai multe sisteme[29] și toate modificările, cu excepția uneia, ale actelor fără caracter legislativ care trebuie să fie adoptate de Comisie pentru a sprijini cadrul de interoperabilitate între sistemele de informații ale UE au fost adoptate[30]. Acestea permit, de asemenea, utilizarea Eurodac de către Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS) de îndată ce acesta va deveni operațional, până la sfârșitul anului 2026.

eu-LISA continuă să producă rezultate într-un termen scurt. Datorită activității desfășurate de agenție, sistemul central Eurodac este acum pregătit să asigure toate funcționalitățile necesare[31]. De asemenea, eu-LISA a reușit să integreze Eurodac în cadrul de interoperabilitate, conectând sistemul la registrul comun de date de identitate, la portalul european de căutare și la serviciul comun de comparare a datelor biometrice.

Principalele provocări și etapele următoare

Testarea Eurodac și formarea personalului trebuie să fie principala prioritate în lunile următoare. eu-LISA a organizat mai multe ateliere dedicate privind testarea și funcționalitățile interfeței web pentru utilizatori. Europol și autoritățile statelor membre care au dreptul să acceseze Eurodac ar trebui să investească în formarea adecvată a personalului și să își testeze procedurile operaționale în consecință. Pentru a asigura începerea cu succes a operațiunilor, este esențială achiziționarea în timp util a soluțiilor informatice și a hardware-ului necesar (de exemplu, echipamente Eurodac)[32].

Statele membre care au optat pentru o abordare hibridă în ceea ce privește punerea în aplicare, dar care riscă întârzieri, trebuie să asigure pregătirea operațională pe baza soluției centrale și să efectueze testele necesare.

3.2. ELEMENTUL CONSTITUTIV 2 – UN NOU SISTEM DE GESTIONARE A MIGRAȚIEI LA FRONTIERELE EXTERNE ALE UNIUNII

De la ultima actualizare, numărul statelor membre care dispun deja sau vor dispune în curând de centrele de primire și de resursele umane necesare pentru îndeplinirea cerințelor privind **capacitatea adecvată pentru desfășurarea procedurilor la frontieră a crescut** la 15[33];

[28] Croația, Danemarca, Franța, Ungaria, Letonia, Malta, Țările de Jos, Portugalia și Slovacia.

[29] Decizia de punere în aplicare (UE) 2026/533 a Comisiei din 11 martie 2026 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2024/1358 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește conținutul statisticilor lunare bazate pe date din mai multe sisteme care utilizează date din Eurodac, din Sistemul de informații privind vizele, din Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile și din Sistemul de intrare/ieșire și care sunt întocmite în temeiul articolului 12 alineatul (3) din regulamentul respectiv.

[30] Ca urmare a discuțiilor cu privire la un nou calendar de punere în aplicare a Sistemului de informații privind vizele (VIS) revizuit, actul de stabilire a corespondenței dintre datele VIS și Eurodac este amânat.

[31] Având în vedere termenul ambițios, Comisia și eu-LISA au convenit asupra funcționalităților care trebuie să fie disponibile în iunie. Alte funcționalități vor fi disponibile până la sfârșitul anului.

[32] Printre statele membre în care procedurile de achiziții publice legate de Eurodac sunt în desfășurare și, în general, în grafic se numără Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Danemarca, Germania, Irlanda, Lituania, Letonia, Malta, Slovenia și Spania. Franța și Slovacia au finalizat acest proces.

[33] Austria, Belgia, Croația, Cipru, Cehia, Finlanda, Franța, Irlanda, Lituania, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, Portugalia, Slovacia și Suedia.

celelalte 11 state membre[34] trebuie să își intensifice urgent eforturile pentru a-și stabili și a-și îndeplini cerințele privind capacitatea adecvată. Unele state membre au fost nevoite să definească soluții provizorii (temporare) în timp ce construiesc noi centre, cum ar fi centre multifuncționale[35]. Locațiile existente sunt renovate pentru a îndeplini standardele impuse în temeiul pactului și se iau măsuri pentru prevenirea riscului de sustragere în unele state membre[36]. Statele membre aveau obligația să informeze Comisia, până la jumătatea lunii aprilie 2026, cu privire la locațiile în care desfășoară procedurile la frontieră: până la 4 mai, 17 state membre au informat Comisia cu privire la aceste locații[37]. Pentru a asigura respectarea noilor termene pentru procedura la frontieră, unele state membre au introdus termene pentru instanțe și/sau au încercat să consolideze capacitățile instanțelor pentru a evita blocajele în etapa recursului. Printre măsuri se numără creșterea resurselor umane și extinderea infrastructurii tehnice, inclusiv creșterea numărului de locații pentru desfășurarea interviurilor la distanță[38]. Alte măsuri pregătitoare includ instituirea de proceduri operaționale și orientări standard sau actualizarea acestora, digitalizarea procedurilor și instituirea unor sisteme comune de gestionare a cazurilor[39].

Comisia actualizează proiectul de document de orientare privind procedurile de azil și de returnare la frontieră pe baza discuțiilor purtate cu experții naționali, cu polițiștii de frontieră, cu funcționarii din domeniul azilului și cu personalul responsabil cu cazurile de returnare. Noul Ghid practic al EUAA privind procedura de azil la frontieră, adoptat de Consiliul de administrație al EUAA în martie 2026[40], prezintă principalele elemente practice pentru o procedură la frontieră eficace.

Majoritatea statelor membre înregistrează progrese în ceea ce privește instituirea și organizarea procedurii obligatorii de **screening**[41]. Aproximativ două treimi dintre statele membre au trimis informări cu privire la autoritățile responsabile cu procedura de screening înainte de termenul de 12 iunie[42]. Multe dintre acestea asigură deja formarea personalului sau finalizează planificarea formării, multe cu sprijinul sau pe baza materialelor puse la dispoziție de EUAA

[34] Bulgaria, Estonia, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Polonia, România și Slovenia.
[35] De exemplu, Estonia, Letonia, printre altele.
[36] De exemplu, Austria, Estonia, Letonia, Lituania, Spania și Italia.
[37] Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Italia, Letonia, Lituania, Malta, Țările de Jos, România, Slovacia, Spania și Suedia.
[38] Croația și Țările de Jos au adoptat noi acte legislative pentru a stabili termene pentru sistemul judiciar. Belgia și Croația au investit în consolidarea capacităților, cum ar fi personal nou și/sau infrastructură tehnică nouă. Italia recrutează personal suplimentar pentru comitetele de azil și instanțe. Franța a consolidat capacitatea curților de apel care examinează deciziile de returnare. Capacitatea Tribunalului Administrativ pentru Protecție Internațională din Cipru este pe punctul de a fi consolidată cu patru noi judecători.
[39] Statele membre care au actualizat orientările și procedurile operaționale: Austria, Croația, Estonia, Franța, Lituania, Malta, Grecia, Italia și Spania. Statele membre care au luat măsuri de digitalizare a procedurilor sau de instituire a unor sisteme comune de gestionare a cazurilor: Austria, Belgia, Croația, Cehia, Estonia, Franța, Italia, Lituania, Malta, Slovenia, Spania și Suedia.
[40] https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-asylum-border-procedure.
[41] Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cehia, Cipru, Estonia, Finlanda, Franța, Grecia, Irlanda, Lituania, Malta, Țările de Jos, România, Slovacia, Slovenia, Letonia, Spania și Suedia sunt în grafic în ceea ce privește punerea în aplicare a procedurii de screening; Italia este pregătită pentru sosirile pe mare.
[42] Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Danemarca, Finlanda, Islanda, Franța, Croația, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, Norvegia, România, Slovacia, Slovenia, Spania și Elveția.

și Frontex, precum și de OIM[43]. Exerciții-pilot de screening, organizate cu sprijinul Frontex, al EUAA și al Europol, s-au desfășurat pe insula Lampedusa și în Sicilia, precum și pe aeroportul din Lisabona și la frontiera terestră din România. Comisia continuă să își actualizeze orientările referitoare la punerea în aplicare a Regulamentului privind procedura de screening în vederea unei viitoare actualizări a Manualului practic pentru polițiștii de frontieră. Modulele de formare privind procedura de screening, elaborate de EUAA și Frontex, au fost puse la dispoziția utilizatorilor la sfârșitul lunii septembrie 2025. Cele două agenții și-au aliniat conținutul formării pentru a asigura o punere în aplicare armonizată. Frontex a creat un program de formare pentru polițiștii de frontieră care se adaptează la contextele naționale. EUAA a elaborat un modul de formare intitulat „Introducere în procedura de screening în contextul protecției internaționale", care este disponibil începând din martie 2026[44]. Setul de instrumente privind procedura de screening[45], dezvoltat în comun de Frontex și EUAA, completează orientările Comisiei și cuprinde un set de modele, materiale de orientare și resurse practice. Integrând lecțiile învățate în urma testării pe teren în Italia și România, versiunea finală a elementelor setului de instrumente privind procedura de screening a fost finalizată și distribuită statelor membre spre utilizare, inclusiv o listă de verificare operațională pentru medici.

Principalele provocări și etapele următoare

Statele membre trebuie să acționeze fără întârziere pentru a asigura operaționalizarea deplină a procedurii de screening și a procedurilor la frontieră. Acest lucru este valabil în special pentru unele state membre[46] care trebuie să asigure o **capacitate adecvată**. Este important ca soluțiile provizorii pe care se bazează unele state membre până la finalizarea construcției noilor centre planificate să respecte standardele stabilite în noua Directivă privind condițiile de primire și să dispună de personal suficient. Statele membre care încă nu au informat Comisia cu privire la locațiile în care se vor desfășura procedurile la frontieră trebuie să facă acest lucru în regim de urgență[47].

Pentru gestionarea procesului la frontierele externe, statele membre trebuie să se asigure că persoanele care fac obiectul procedurii la frontieră nu intră pe teritoriul statelor membre, ci rămân în zonele dedicate. Exercițiile-pilot de screening au evidențiat provocări în prevenirea riscului de sustragere, conducând la o situație în care nu este posibilă îndrumarea efectivă către procedura ulterioară adecvată. Pe baza acestei experiențe, statele membre trebuie **să stabilească** cu prioritate **măsuri eficace de prevenire a sustragerii și a deplasărilor secundare**. Statele membre trebuie să profite de perioada de reținere inițială de către autoritățile de aplicare a legii pentru a efectua controale de screening, în special controale de identitate și de securitate și înregistrarea în Eurodac. În plus, în conformitate cu instrumentele juridice ale pactului, statele membre se pot baza pe aplicarea diferențiată a restricțiilor de circulație, a luării în custodie publică și a alternativelor la luarea în custodie publică pentru a

[43] Printre acestea se numără Austria, Belgia, Franța, Germania, Spania, Finlanda, Italia, Slovacia și Cehia. În Bulgaria au fost finalizate toate modulele de formare.
[44] Mai multe informații cu privire la modul sunt disponibile accesând următorul link: https://www.euaa.europa.eu/training-catalogue/introduction-screening-context-international-protection#section14332-1.
[45] Dezvoltat de Frontex, EUAA și Comisie cu sprijinul Europol și al experților din statele membre.
[46] Ungaria, Bulgaria, Germania, Grecia, Letonia, Italia, Spania și Polonia.
[47] Austria, Cehia, Grecia, Ungaria, Luxemburg, Polonia, Portugalia și Slovenia.

preveni în mod eficace riscul de sustragere, asigurând proporționalitatea și respectarea drepturilor fundamentale, inclusiv revizuirea, dacă este necesar. În plus, pentru a garanta eficiența procedurilor la frontieră, țările terțe vor trebui să își îndeplinească rolul și să își respecte obligațiile internaționale de readmitere a propriilor resortisanți. Ca parte a acțiunilor sale diplomatice în domeniul migrației, UE își intensifică colaborarea cu țările terțe relevante. Statele membre trebuie să intensifice cooperarea în materie de readmisie pentru a asigura returnarea efectivă a migranților aflați în situație ilegală înainte de expirarea termenului pentru procedura de returnare la frontieră.

Procedura de screening și procedurile la frontieră se bazează pe cooperarea eficace a diferitelor părți interesate. Activitățile pregătitoare suplimentare trebuie să se concentreze pe crearea condițiilor pentru această cooperare, inclusiv prin formulare electronice și sisteme naționale de gestionare a cazurilor, pentru a evita blocajele sau lacunele procedurale[48]. Pregătirile privind controalele medicale nu au fost încă finalizate în unele state membre[49]. Este important ca informațiile să fie furnizate în timp util în etapa de screening, pentru a permite statelor membre să aplice normele privind neconformitatea atunci când este cazul. Procedura de screening ar trebui să fie efectuată pentru toate sosirile, chiar și atunci când numărul acestora este ridicat: în acest scop, protocoalele și orientările trebuie să fie scurte și axate pe aspecte-cheie pentru a permite desfășurarea rapidă a procedurilor, evitând situațiile în care procedura de screening este efectuată doar pentru o parte dintre sosiri. Dacă este posibil, aceste proceduri ar trebui să fie efectuate în timpul reținerii inițiale de către autoritățile de aplicare a legii, astfel încât să se prevină în mod eficace riscul de sustragere, fără a fi necesară luarea unor decizii individuale privind luarea în custodie publică sau restricționarea libertății de circulație.

Comisia este în strânsă legătură cu toate statele membre în vederea abordării provocărilor rămase. În plus, beneficiind de asistență din partea EUAA și a Frontex, Comisia organizează ateliere orientate spre practică cu statele membre cele mai afectate[50]. Atelierele sunt adaptate la contextul național specific al fiecărui stat membru, în funcție de situația lor geografică și în materie de migrație, de diferitele sisteme de primire și de contextele instituționale naționale mai ample. Prin reunirea tuturor autorităților naționale și a principalelor părți interesate implicate în punerea în aplicare a pactului, inclusiv a sistemului judiciar, atelierele urmăresc să contribuie la crearea unui proces fără sincope, de la procedura de screening și procedura de azil la frontieră până la procedura de returnare la frontieră, și acoperă toate aspectele tehnice și operaționale necesare care trebuie puse în practică. Pentru o coordonare simplificată, Comisia a solicitat statelor membre să desemneze puncte naționale de contact pentru procedura de screening și autoritățile naționale responsabile cu procedura de screening înainte de luna iunie 2026.

Începând cu sfârșitul lunii mai, Eurostat va publica pe site-ul său lista țărilor cu o rată scăzută de recunoaștere a cererilor de protecție internațională (20 % sau mai mică), care reprezintă unul dintre motivele pentru desfășurarea procedurii obligatorii la frontieră. Autoritățile competente ale statelor membre vor trebui să consulte periodic această listă pentru a asigura claritate pentru

[48] Provocările în acest domeniu variază de la asigurarea infrastructurii informatice și elaborarea formularelor până la abordarea tutelei minorilor neînsoțiți și întârzieri în desemnarea locațiilor.
[49] Printre acestea se numără Estonia, Germania, Slovenia și Spania.
[50] Bulgaria, Croația, Cipru, Grecia, Italia și Spania.

autoritățile decizionale și pentru solicitanții în cauză, promovând aplicarea comună a acesteia la nivelul Uniunii. În acest context, delegațiile UE din țările în cauză vor furniza, de asemenea, informații în timp util pe teren.

3.3. ELEMENTUL CONSTITUTIV 3 – REGÂNDIREA SISTEMULUI DE PRIMIRE

Majoritatea statelor membre desfășoară reforme parțiale ale sistemelor lor de primire pentru a se adapta la noile norme, în timp ce, în cazul câtorva state membre, acest demers face parte dintr-o reformă sistemică la scară mai largă[51]. Unele state membre menționează că dispun de capacități de primire suficiente[52] și multe state membre construiesc noi centre sau le renovează/modernizează pe cele existente[53]. În mai multe state membre se lucrează la înființarea de noi centre multifuncționale[54]; modelele și proiectele elaborate de EUAA și de Comisie rămân utile în acest scop[55].

Diferite state membre continuă să adopte măsuri de primire diferite pentru grupuri diferite de solicitanți. Aceste măsuri pot fi utile pentru a răspunde nevoilor persoanelor cu vulnerabilități[56] sau ale familiilor și pentru a asigura centre specifice pentru cazurile de transfer[57].

Înregistrarea de progrese în ceea ce privește integrarea digitală și conectivitatea sistemelor existente de gestionare a cazurilor, îmbunătățirea transferului de date și facilitarea accesului la informații pentru autoritățile relevante continuă să fie o componentă de lucru importantă pentru aproape toate statele membre, deși situațiile și punctele de plecare diferă de la un stat membru la altul[58]. Este probabil ca multe state membre să continue proiectele de integrare a sistemelor de gestionare a cazurilor după iunie 2026.

Continuă lucrările în cadrul Comitetului de contact pentru primire, cu accent pe transpunerea Directivei din 2024 privind condițiile de primire și pe tranziția de la directiva aplicabilă în prezent la directiva reformată. Printre aspectele discutate se numără, de asemenea, dispozițiile privind restricționarea libertății de circulație, luarea în custodie publică și alternativele la luarea în custodie publică, care vor fi detaliate într-un document de orientare specific. Un stat membru a precizat că a transpus integral Directiva privind condițiile de primire, înainte de termenul prevăzut pentru transpunerea acesteia, și anume luna iunie[59]. Pe baza activității desfășurate în cadrul Rețelei de primire a EUAA, în decembrie 2025, EUAA a publicat un Ghid practic

[51] Portugalia, Irlanda și Suedia. Suedia trece de la cazare privată la centre colective.
[52] De exemplu, Cehia, Lituania, Franța, Finlanda, Spania, Malta, Slovacia și Grecia (continentală).
[53] De exemplu, Austria, Croația, Cehia, Estonia, Italia și Malta. Se preconizează întârzieri în Bulgaria, Cipru, Letonia, Slovenia, Slovacia și Portugalia.
[54] De exemplu, Austria, Croația, Cipru, Estonia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Portugalia, România și Slovacia.
[55] EUAA aplică aceste proiecte în contextul sprijinului acordat României.
[56] De exemplu, Cipru, Italia, Malta, Slovenia și Suedia.
[57] De exemplu, Belgia, Cipru, Germania, Țările de Jos, Slovenia și Suedia.
[58] Lucrările privind sistemele informatice legate de primire sunt în desfășurare în Belgia, Bulgaria, Croația, Lituania, Finlanda, Franța, Italia, Malta, Slovacia, Slovenia, Spania și în alte state membre. Deși Finlanda dispune de un sistem avansat, este necesară prioritizarea sarcinilor, având în vedere lipsa experților în domeniul tehnologiei informației. Slovenia nu va finaliza toate lucrările până în iunie 2026. Alte state membre, cum ar fi Spania, menționează că înregistrează progrese satisfăcătoare în acest sens. Estonia va realiza integrarea sistemelor informatice după luna iunie în cadrul unui alt proiect și se va asigura că toate interconectările necesare vor fi realizate până în luna iunie.
[59] Cehia.

privind gestionarea unui centru de primire[60]. Acesta prezintă elemente-cheie legate de gestionarea și organizarea centrelor de primire, cu un accent special pe etapa inițială a primirii și pe legătura cu aspectele procedurale. De asemenea, ghidul subliniază rolul important al accesului la măsuri de integrare timpurie în etapa de primire în crearea unei baze pentru integrarea ulterioară cu succes în societatea-gazdă. Sunt incluse elemente din Directiva privind condițiile de primire: accesul la cursuri de limbă, de educație civică și de formare profesională, la piața forței de muncă, precum și proceduri de recunoaștere a calificărilor. În martie 2026, EUAA a adoptat versiunea actualizată a ghidului „Standarde operaționale și indicatori privind primirea, inclusiv aspecte legate de vulnerabilitate”[61]. Aceasta pune accentul pe copii și pe vulnerabilitate.

Principalele provocări și etapele următoare

Statele membre trebuie să elimine lacunele care ar putea duce la întârzieri ale procedurilor, să creeze noi capacități acolo unde este necesar sau să asigure condiții de calitate adecvate în centrele de primire, în ceea ce privește nevoile și vulnerabilitățile specifice, în special ale copiilor, inclusiv ale minorilor neînsoțiți. Dacă este necesar, trebuie instituite măsuri intermediare pentru a garanta o capacitate suficientă. Sunt necesare eforturi în special în cazul statelor membre care nu au planuri clare de instituire a unor capacități de primire adecvate sau au inițiat recent o reducere a capacității lor de primire[62]. În special în aceste cazuri, statele membre respective trebuie să se asigure că astfel de măsuri sunt în concordanță cu nevoia generală de a dispune de sisteme de azil și de primire bine pregătite.

EUAA organizează activități de informare pentru a promova instrumente, orientări și programe de formare și va continua să organizeze ateliere tematice și programe de schimb pentru statele membre. La cererea Comisiei, EUAA va elabora orientări privind modelele de primire.

Majoritatea statelor membre încă nu au transpus integral Directiva privind condițiile de primire și trebuie să transmită Comisiei textele relevante, împreună cu un document explicativ, până la 12 iunie. Comisia încurajează toate statele membre să identifice autoritățile responsabile și să comunice aceste informații cât mai curând posibil pentru a facilita schimburile privind punerea în aplicare a normelor.

Existența unor date de primire exacte și complete este esențială pentru a contribui la evaluarea situației legate de primire. Statele membre au obligația de a raporta cu privire la indicatorii principali de primire pentru următorul raport anual european privind azilul și migrația. Începând din 2027, statele membre vor raporta EUAA date în materie de primire pe baza unui

[60] https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-management-reception-centre-arrival.

[61] Ghidul actualizează și consolidează următoarele documente: Ghid privind condițiile de primire: standarde operaționale și indicatori (2016); Ghid privind condițiile de primire a minorilor neînsoțiți: standarde operaționale și indicatori (2018); https://www.euaa.europa.eu/publications/guidance-reception-operational-standards-and-indicators; https://www.euaa.europa.eu/publications/guidance-vulnerability-operational-standards-and-indicators.

[62] Preocupările legate de primire, în special în ceea ce privește minorii neînsoțiți, persistă în Cipru, Belgia, Țările de Jos și Grecia. Spania își reduce capacitățile, având în vedere scăderea numărului de sosiri. Franța și-a reorganizat sistemul de primire în 2025 prin reducerea capacității în natură și prin furnizarea unei prestații financiare solicitanților cărora nu li se acordă cazare în natură (statele membre pot oferi condiții materiale de primire în natură sau sub formă de numerar/bonuri).

set complet de indicatori. Statele membre vor trebui să îmbunătățească în continuare raportarea și nivelul de detaliere al datelor pentru a asigura statistici comparabile și complete.

3.4. ELEMENTUL CONSTITUTIV 4 – PROCEDURI DE AZIL ECHITABILE, EFICIENTE ȘI CONVERGENTE

Lista UE a țărilor de origine sigure, recent adoptată, oferă statelor membre posibilitatea de a devansa unele elemente ale regulamentului, în special aplicarea ratei de recunoaștere de 20 % (sau mai mică) ca motiv pentru o procedură accelerată, precum și posibilitatea de a desemna țări de origine sigure și țări terțe sigure, cu excepții pentru anumite părți ale teritoriului statului membru sau pentru categorii clar identificabile de persoane.

Mai multe state membre iau măsuri pentru a aborda întârzierile existente și pentru o gestionare îmbunătățită a cazurilor. Acestea includ crearea de echipe dedicate, angajarea de personal suplimentar, reformarea proceselor prin digitalizare și sisteme integrate de gestionare a cazurilor și armonizarea fluxurilor de lucru și a procedurilor între diferitele părți interesate[63]. De asemenea, unele state membre profită de sprijinul oferit de EUAA, de exemplu pentru elaborarea de proceduri în comun, pentru solicitarea de detașări sau cursuri de formare ori pentru sprijin operațional[64]. Multe state membre continuă să colaboreze cu sistemul judiciar și iau măsuri concrete pentru alinierea procedurilor judiciare naționale la cerințele pactului, pentru sporirea eficienței sistemelor judiciare și a capacității de soluționare a căilor de atac[65].

EUAA lucrează în prezent la mai multe produse care vor ajuta statele membre să pună în aplicare noile proceduri de azil. Ghidul „Standarde operaționale și indicatori privind procedura de azil” al EUAA a fost publicat la 25 noiembrie 2025[66], pentru a sprijini statele membre în punerea în aplicare a unor proceduri de azil echitabile și eficace și pentru a consolida sistemul european comun de azil la nivel operațional. EUAA continuă, de asemenea, să colaboreze activ cu personalul din instanțe în ceea ce privește o varietate de teme[67].

Principalele provocări și etapele următoare

Este necesară continuarea și, în unele cazuri, intensificarea acțiunilor concrete de **eliminare a întârzierilor existente** și de prevenire a apariției unora noi[68]. Măsurile pe care statele membre trebuie să le adopte includ lansarea promptă a proceselor de recrutare, atât pentru acordurile temporare, cât și pentru cele permanente, și asigurarea formării necesare pentru familiarizarea personalului cu noul cadru, eventual în colaborare cu EUAA[69]. În paralel cu reducerea întârzierilor, statele membre ar trebui să asigure consolidarea capacității judiciare. Având în

[63] Printre statele membre care desfășoară în prezent astfel de reforme se numără Austria, Belgia, Croația, Cipru, Estonia, Finlanda, Germania, Irlanda, Italia, Luxemburg, Malta, Portugalia și Spania.
[64] De exemplu, Belgia, Bulgaria, Cipru, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Lituania și Portugalia.
[65] Austria, Belgia, Croația, Cipru, Cehia, Irlanda, Italia, Lituania, Luxemburg, Finlanda, Estonia, Portugalia, Slovenia, Letonia și Spania.
[66] https://www.euaa.europa.eu/publications/operational-standards-indicators-asylum-procedure.
[67] https://www.euaa.europa.eu/sites/default/files/2025-11/2026_Courts_Tribunals_Schedule_Activities_EN.pdf.
[68] Printre statele membre care se confruntă în continuare cu astfel de provocări se numără Belgia, Croația, Cipru, Finlanda, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, Portugalia și Spania.
[69] EUAA continuă să își actualizeze modulele de formare și să elaboreze unele noi. Până în prezent, au fost actualizate sau nou elaborate 26 de module de formare, aliniind programa europeană în domeniul azilului la dispozițiile pactului.

vedere riscul legat de suprasolicitarea sistemelor judiciare și deficitul de personal care poate apărea ca urmare a reducerii termenelor în cazul noilor proceduri, administrațiile naționale trebuie să asigure o coordonare eficientă între serviciile relevante.

Ca parte a activității lor pregătitoare, statele membre trebuie, de asemenea, să ia măsurile necesare și, după caz, să introducă modificări legislative pentru a asigura accesul efectiv la procedurile de azil, respectând întotdeauna principiul nereturnării.

În temeiul Regulamentului privind procedura de azil, statele membre au obligația de a informa Comisia, până la 12 iunie 2026, cu privire la celelalte autorități naționale relevante, în afară de autoritatea decizională, responsabile cu primirea cererilor, precum și la autoritatea competentă desemnată pentru înregistrarea cererilor. De asemenea, statele membre trebuie să desemneze un punct național de contact atât în sensul regulamentului respectiv, cât și al Regulamentului privind condițiile de obținere a protecției internaționale și să comunice Comisiei datele de contact aferente. Comisia va transmite apoi informațiile respective celorlalte state membre.

3.5. ELEMENTUL CONSTITUTIV 5 – PROCEDURI DE RETURNARE MAI EFICIENTE ȘI MAI ECHITABILE

În paralel cu negocierile referitoare la propunerea de regulament privind returnarea, Comisia și statele membre definesc măsuri practice și operaționale pentru a spori eficiența procesului de returnare. Aproape toate statele membre și-au adaptat cadrul sau practicile pentru a asigura emiterea deciziilor de returnare împreună cu deciziile negative în materie de azil, în conformitate cu Regulamentul privind procedura de azil. Statele membre iau măsuri suplimentare ca parte a unor eforturi comune mai ample de simplificare și raționalizare a proceselor administrative[70]. Statele membre au luat măsuri pentru a-și moderniza sistemele naționale de gestionare a cazurilor de returnare: până în prezent, 22 de state membre[71] au implementat, cu sprijinul Frontex, soluții informatice pentru gestionarea cazurilor de returnare prin efectuarea unei analize a lacunelor bazate pe un model de sistem informatic (modelul RECAMAS).

Cu sprijinul coordonatorului pentru returnare, statele membre și Frontex își continuă eforturile în ceea ce privește acțiunile specifice de returnare și coordonarea măsurilor operaționale pentru sporirea numărului de returnări către principalele țări terțe prioritare. În ceea ce privește procedura de returnare la frontieră, este probabil ca statele membre cu cel mai mare număr de cazuri care fac obiectul procedurii la frontieră să returneze resortisanți ai țărilor terțe către un grup de țări terțe cu o relevanță deosebită pentru statul membru respectiv. Măsurile coordonate ar trebui să pună accentul, printre altele, pe detașarea de ofițeri de legătură în aceste țări terțe, pe creșterea gradului de utilizare a returnărilor voluntare, pe operațiunile comune de returnare și pe instrumentele de identificare.

[70]Printre acestea se numără Austria, Italia, România, Slovenia, Cipru (un nou centru de returnare voluntară asistată pentru persoanele vulnerabile), Bulgaria și Cehia (returnare voluntară asistată), privind birourile de returnare: Bulgaria și Suedia. Polonia planifică o nouă strategie în materie de returnare și își reînnoiește eforturile de accelerare a returnărilor.

[71] Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Estonia, Finlanda, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, Norvegia, Polonia, Portugalia, România, Slovenia și Elveția.

În colaborare cu statele membre și cu alte părți interesate, Frontex a colectat bune practici privind identificarea și documentarea eficace a resortisanților țărilor terțe în vederea returnării. Bunele practici, care reflectă în mod explicit termenele scurte și constrângerile operaționale introduse de procedura de returnare la frontieră, vor fi puse la dispoziția statelor membre în al doilea trimestru din 2026.

Numărul returnărilor sprijinite de Frontex continuă să crească, reprezentând aproape jumătate din totalul returnărilor din Uniune în 2025. Activitatea ofițerilor detașați din corpul permanent al Frontex, cum ar fi specialiști în materie de returnare, ofițeri de escortă și de sprijin pentru returnările forțate și observatori pentru drepturile fundamentale, continuă să sprijine procesele de returnare ale statelor membre. Pe lângă detașările standard, agenția intenționează să trimită în statele membre echipe comune de ofițeri de escortă și de sprijin pentru returnările forțate și specialiști în materie de returnare. Acest lucru ar permite o abordare mai coordonată în ceea ce privește sprijinirea procedurii de returnare la frontieră, asigurând o mai mare flexibilitate.

În prima jumătate a anului 2025, toate statele membre continuă să utilizeze în mod activ programul de reintegrare al UE condus de Frontex, prin care se oferă în prezent asistență pentru reintegrare în aproximativ 40 de țări de origine. Ca răspuns la solicitările statelor membre, Frontex continuă să ofere sprijin specific pentru consolidarea capacităților statelor membre în vederea armonizării consilierii în materie de returnare și reintegrare prin cursuri de formare periodice și pentru formatori.

În cadrul schimburilor cu țările terțe, precum și cu diferite ocazii, precum reuniunile ce vizează procesele regionale privind migrația, Comisia a comunicat partenerilor implicațiile procedurii de returnare la frontieră și necesitatea îmbunătățirii cooperării generale în vederea sporirii eficienței procedurilor și a respectării termenelor. Principalele elemente au fost prezentate și în cadrul Conferinței ambasadorilor UE din 2026.

Principalele provocări și etapele următoare

Pentru a dispune de proceduri mai eficiente și mai eficace, Parlamentul European și Consiliul ar trebui să ajungă rapid la un acord cu privire la propunerea de regulament privind returnarea. În plus, Comisia va prezenta în acest an o propunere privind digitalizarea gestionării cazurilor în domeniul returnării, al readmisiei și al reintegrării.

Statele membre ar trebui să utilizeze într-o mai mare măsură opțiunile de sprijin în materie de returnare oferite în prezent de Frontex: în prezent, doar trei state membre utilizează peste 60 % dintre aceste opțiuni de sprijin. Comisia și Frontex colaborează cu statele membre pentru a identifica nevoile operaționale și a găsi soluții practice pentru punerea în aplicare a procedurii de returnare la frontieră, inclusiv în cadrul unor ateliere dedicate. Frontex va continua să adapteze sprijinul acordat statelor membre pe baza rezultatelor sondajului său anual.

Returnarea și readmisia rămân elemente-cheie ale abordării cuprinzătoare a cooperării în materie de migrație cu țările terțe. Experiența arată că punerea în aplicare într-un mod structurat, cu norme convenite clare, a obligației de readmisie a propriilor resortisanți va încuraja dialogul periodic. Acordul de readmisie UE-Nigeria, recent parafat de către cele două părți, merge în această direcție, oferind un cadru de cooperare structurat. Acest lucru este esențial pentru abordarea problemelor concrete și pentru identificarea soluțiilor, pe baza voinței

politice de a coopera. O bună cooperare în materie de readmisie cu țările terțe ai căror resortisanți fac obiectul procedurii de returnare la frontieră este o condiție prealabilă esențială pentru ca noile proceduri obligatorii la frontieră să funcționeze în practică. În acest context, este esențial, de asemenea, să se asigure coordonarea între delegațiile UE și ambasadele statelor membre, astfel încât acestea să dispună de informații adecvate și de capacitatea necesară de acțiune în țările terțe și pentru ca returnarea și readmisia să fie integrate în setul mai larg de interese ale UE față de țara terță în cauză.

3.6. Elementul constitutiv 6 – Punerea în aplicare a normelor în materie de responsabilitate

Punerea în aplicare a normelor existente prevăzute în Regulamentul Dublin și a noilor norme în temeiul Regulamentului privind gestionarea azilului și migrației este deosebit de importantă pentru funcționarea pactului. Normele de punere în aplicare a noului sistem de responsabilitate au fost adoptate în octombrie 2025[72]. Mai multe state membre își consolidează capacitățile unităților Dublin naționale prin creșterea efectivelor de personal sau prin transferuri interne[73]. Statele membre iau și alte măsuri, cum ar fi reorganizarea internă, îmbunătățirea sistemelor informatice și de gestionare a cazurilor, noi orientări și cursuri de formare, perfecționarea procedurilor pentru grupurile și familiile vulnerabile, înființarea de noi centre specifice pentru persoanele care fac obiectul transferurilor și intensificarea măsurilor de însoțire, cum ar fi serviciile de consiliere[74].

Noul ghid al EUAA intitulat „Standarde operaționale și indicatori pentru Regulamentul privind gestionarea azilului și migrației”, adoptat în martie 2026[75] și elaborat împreună cu statele membre, revizuiește și actualizează integral standardele și indicatorii existenți pentru Regulamentul Dublin III[76]. Acesta oferă sprijin și îndrumări statelor membre în ceea ce privește punerea în aplicare a Regulamentului privind gestionarea azilului și migrației, axându-se pe mecanismul de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională, pentru a contribui la punerea în aplicare a unor proceduri echitabile și eficace și pentru a consolida sistemul european comun de azil. În completarea acestui ghid, EUAA lucrează la noi recomandări de soluții practice, inclusiv în ceea ce privește organizarea

[72] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/2055 al Comisiei din 2 octombrie 2025 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2024/1351 al Parlamentului European și al Consiliului privind gestionarea azilului și migrației și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1560/2003 al Comisiei.

[73] Austria (transferuri interne), Belgia, Croația, Estonia, Grecia, Malta, Portugalia și Slovenia.

[74] De exemplu, reorganizări interne în Croația și Irlanda; îmbunătățirea sistemelor informatice și de gestionare a cazurilor în Belgia, Bulgaria, Cipru, Cehia, Danemarca, Franța, Finlanda, Irlanda și Italia; orientări noi, inclusiv referitoare la grupurile și familiile vulnerabile, în Austria, Cehia, Franța și Irlanda; formare suplimentară în Austria, Cehia, Franța, Irlanda, Portugalia și Suedia; înființarea unor centre speciale pentru cazarea persoanelor care fac obiectul transferurilor în Belgia, Finlanda, Germania și Slovenia, dar și consolidarea consilierii pentru abordarea riscului de sustragere, de exemplu, în Belgia.

[75] https://www.euaa.europa.eu/publications/operational-standards-indicators-asylum-migration-management-regulation.

[76] Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (reformare).

transferurilor, coordonarea între părțile interesate relevante, prevenirea sustragerii și asigurarea respectării drepturilor fundamentale pe tot parcursul procedurii.

Principalele provocări și etapele următoare

Pentru a asigura o tranziție sustenabilă de la actualul sistem Dublin la noile norme în materie de responsabilitate, ar trebui să se acorde o atenție deosebită cooperării operaționale dintre statele membre. Statele membre ar trebui să se implice activ în facilitarea transferurilor și cooperarea în ceea ce privește chestiunile practice și logistice. Statele membre aveau obligația să notifice locațiile desemnate pentru transferuri până la 12 aprilie 2026[77]. Acest lucru este esențial pentru tranziția către noul sistem de responsabilitate. Deși sunt în desfășurare reforme, în unele state membre există încă deficite de personal care trebuie abordate[78].

Comisia poartă un dialog strâns cu statele membre pentru a se asigura că sunt îndeplinite condițiile necesare pentru efectuarea transferurilor către toate statele membre în conformitate cu noile norme de îndată ce acestea vor intra în vigoare. Până la 12 iulie și încă o dată până la 15 octombrie, Comisia va evalua dacă au fost remediate practicile actuale în ceea ce privește normele aplicabile în materie de transferuri și, prin urmare, dacă acestea constituie deficiențe sistemice care ar putea avea consecințe negative grave pentru funcționarea Regulamentului privind gestionarea azilului și migrației.

Comisia va finaliza actele delegate planificate în temeiul Regulamentului privind gestionarea azilului și migrației pentru a facilita aplicarea normelor privind minorii neînsoțiți și persoanele aflate în îngrijire, inclusiv stabilirea responsabilității pe baza acestor criterii. Modernizarea DubliNet continuă pe baza notei explicative emise de eu-LISA și de Comisie și convenite de statele membre în iunie 2024. eu-LISA elaborează, de asemenea, detaliile tehnice și operaționale ale comunicării dintre statele membre prin intermediul DubliNet.

3.7. ELEMENTUL CONSTITUTIV 7 – REALIZAREA ACTIVITĂȚII DE SOLIDARITATE

În noiembrie 2025 a fost lansat primul ciclu anual de gestionare a migrației odată cu adoptarea Raportului anual european privind azilul și migrația, care evaluează situația migrației în Uniune și în statele membre pentru perioada iulie 2024 – iunie 2025 și identifică tendințele și evoluțiile potențiale pentru anul următor[79]. Pe baza constatărilor raportului menționat, Comisia a adoptat o decizie de punere în aplicare[80] care a stabilit statele membre aflate sub presiune migratorie (Cipru, Grecia, Italia și Spania), expuse riscului de presiune migratorie (Belgia, Bulgaria, Estonia, Germania, Irlanda, Franța, Croația, Letonia, Lituania, Țările de Jos, Polonia și Finlanda) și care se confruntă cu o situație migratorie semnificativă (Bulgaria, Cehia, Estonia, Croația, Austria și Polonia). În urma propunerii Comisiei de act de punere în aplicare al Consiliului privind stabilirea rezervei de solidaritate, Consiliul a convocat Forumul la nivel înalt al UE privind solidaritatea, în cadrul căruia statele membre și-au asumat diferite

[77] Până în prezent, toate statele membre, cu excepția Ungariei, au informat EUAA cu privire la locațiile desemnate.
[78] Croația, Grecia, Italia, Portugalia și România.
[79] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex:52025DC0795.
[80] Decizia de punere în aplicare (UE) 2025/2323 a Comisiei din 11 noiembrie 2025 în temeiul articolului 11 din Regulamentul (UE) 2024/1351 al Parlamentului European și al Consiliului.

contribuții de solidaritate[81]. La 19 decembrie 2025, Consiliul a adoptat decizia de punere în aplicare privind stabilirea rezervei de solidaritate pentru 2026, cu un număr de referință al relocărilor sau al altor forme de sprijin de solidaritate de 21 000 și un număr de referință al contribuțiilor financiare de 420 de milioane EUR[82]. Coordonatorul UE pentru solidaritate pregătește în prezent operaționalizarea rezervei în cadrul platformei de solidaritate[83].

Noul Ghid practic al EUAA privind mecanismul de solidaritate, adoptat în martie 2026[84], oferă îndrumări cu privire la punerea concretă în aplicare a mecanismului de solidaritate de către autoritățile naționale, în special în ceea ce privește relocările. O a doua parte a acestui ghid se va axa pe compensarea responsabilității.

Principalele provocări și etapele următoare

Se înregistrează progrese satisfăcătoare în ceea ce privește punerea în aplicare a primei rezerve de solidaritate, cu schimburi care au loc în acest sens între Comisie și toate statele membre. Forumul la nivel tehnic al UE privind solidaritatea va fi convocat după ce pactul va începe să se aplice pe deplin în iunie, pentru a continua operaționalizarea mecanismului de solidaritate pe baza propunerii coordonatorului pentru solidaritate privind o distribuție echilibrată și echitabilă a rezervei între statele membre beneficiare. În pregătirea acestui proces, în prezent au loc schimburi aprofundate cu toate statele membre în cadrul platformei de solidaritate și la nivel bilateral, atât cu statele membre beneficiare, cât și cu cele contribuitoare. În plus, Comisia va continua să depună eforturi pentru a se asigura că toate statele membre contribuie la rezerva de solidaritate. Pentru punerea în aplicare a rezervei de solidaritate este în continuare esențial să nu existe deficiențe sistemice în statele membre beneficiare în ceea ce privește normele în materie de responsabilitate prevăzute în Regulamentul privind gestionarea azilului și migrației care ar putea avea consecințe negative grave pentru funcționarea sistemului. În cazul în care sunt identificate astfel de deficiențe, statele membre contribuitoare nu vor fi obligate să își pună în aplicare angajamentele asumate.

Nivelul de exhaustivitate și calitatea datelor s-au îmbunătățit după lansarea primului ciclu anual de gestionare a migrației. Sunt necesare însă eforturi suplimentare pentru următorul ciclu[85]. Statele membre ar trebui să asigure furnizarea în timp util de date și informații cantitative și calitative către organismele relevante ale UE, în special către EUAA, Frontex și Eurostat, astfel cum se prevede în Regulamentul privind gestionarea azilului și migrației. Activitatea în curs de instituire a unui nou model de flux de date ar trebui să asigure un set unic de statistici

[81] Toate statele membre și-au asumat contribuții de solidaritate, cu excepția Ungariei și a Slovaciei.
[82] Decizia de punere în aplicare (UE) 2025/2642 a Consiliului din 19 decembrie 2025 privind stabilirea rezervei anuale de solidaritate pentru 2026.
[83] La 23 martie 2026, a avut loc o reuniune a Platformei de solidaritate pentru a pregăti operaționalizarea rezervei de solidaritate pentru 2026, după începerea aplicării pactului.
[84] https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-solidarity-mechanism-part-i.
[85] Primul raport anual a semnalat persistența unor lacune semnificative în materie de date în mai multe state membre, în special în domeniul returnării, al deciziilor privind căile de atac în materie de azil, al sistemelor de primire, al minorilor neînsoțiți și al șederii ilegale. Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Irlanda, Italia, Letonia, Luxemburg, Portugalia, România și Spania au raportat date incomplete sau lipsă cu privire la unul sau mai mulți indicatori.

europene oficiale privind protecția internațională[86]. Acest lucru ar îmbunătăți în continuare calitatea și nivelul de exhaustivitate a evaluării efectuate de Comisie pentru stabilirea situației migrației în statele membre.

3.8. ELEMENTUL CONSTITUTIV 8 – PREGĂTIREA ȘI PLANIFICAREA PENTRU SITUAȚII NEPREVĂZUTE

Evoluțiile geopolitice recente, cum ar fi cele din Orientul Mijlociu, subliniază încă o dată importanța pregătirii și a planificării pentru situații neprevăzute. În concluziile Consiliului European din martie 2026[87], liderii au menționat că UE este pregătită să mobilizeze pe deplin instrumentele sale diplomatice, juridice, operaționale și financiare pentru a preveni mișcările migratorii necontrolate către UE și pentru a menține securitatea în Europa. Comisia și agențiile relevante ale UE monitorizează atent evoluțiile și posibilele implicații asupra fluxurilor migratorii, inclusiv prin procesul de alertă timpurie, formularea de previziuni și modelarea de scenarii, pentru a asigura conștientizarea situației și pentru a sprijini răspunsuri prompte și coordonate, dacă este necesar. Împreună cu EUAA și Frontex, Comisia colaborează cu statele membre în cadrul unor schimburi specifice pentru a discuta posibile scenarii și planificarea pentru situații neprevăzute la frontierele externe[88] și în domeniul azilului și al primirii în cazul creșterii fluxurilor migratorii și pentru a identifica domeniile în care ar putea fi necesare acțiuni suplimentare pentru a spori gradul de pregătire.

Toate statele membre, cu excepția unuia[89], au transmis până în prezent către EUAA planurile lor naționale de urgență. Majoritatea acestor planuri reflectă elementele esențiale ale modelului elaborat de EUAA; cu toate acestea, planurile variază în ceea ce privește nivelul lor de exhaustivitate în materie de azil, primire și minori neînsoțiți[90]. În urma raportului anterior privind stadiul punerii în aplicare a pactului, unele state membre sunt deja în curs de revizuire sau de completare a planurilor lor de urgență[91]. Câteva state membre[92] au raportat, de asemenea, exerciții recente sau planificate de testare și simulare a diferitelor planuri naționale de urgență.

Principalele provocări și etapele următoare

[86]Un proiect implementat în comun de EUAA și EUROSTAT vizează raționalizarea statisticilor privind protecția internațională. Un acord de lucru urmează să fie semnat între cele două entități până la jumătatea anului 2026, iar noul flux de date se va aplica începând cu luna de referință iulie 2025.

[87] https://www.consilium.europa.eu/media/rdwd5xxo/ro-20260319-european-council-conclusions.pdf.

[88] Frontex a actualizat Manualul privind planificarea pentru situații neprevăzute în materie de gestionare a frontierelor și returnare, o referință practică menită să contribuie la activarea, testarea și îmbunătățirea planurilor naționale de urgență în cazul unor afluxuri mari de migranți și al altor crize la frontierele externe ale UE.

[89] Ungaria.

[90] De exemplu, Spania, Estonia, Franța, Letonia, Țările de Jos și Austria. În cadrul dialogurilor Comisiei cu statele membre, unele dintre aceste state membre, precum și Polonia, au menționat că sunt în curs de revizuire și de completare a planurilor naționale de urgență sau că intenționează să facă acest lucru. Alte state membre au precizat că, având în vedere pregătirile legislative și administrative în curs pentru intrarea în vigoare a pactului, revizuirile planurilor de urgență nu sunt încă planificate sau sunt prevăzute într-o etapă ulterioară, dar că ar putea fi totuși puse în aplicare măsuri în caz de necesitate.

[91] De exemplu, Țările de Jos și Estonia.

[92] De exemplu, Malta, Portugalia, Spania, Franța și Italia au raportat exerciții recente sau planificate legate de planurile lor de urgență.

În general, nivelul de pregătire în Uniune și în statele membre beneficiază de punerea în aplicare a noilor dispoziții ale pactului. Comisia și EUAA continuă să colaboreze cu statele membre pentru a identifica bunele practici și aspectele din cadrul planurilor care trebuie să fie consolidate, inclusiv în cadrul Planului de acțiune în vederea pregătirii pentru situații de criză legate de migrație și a gestionării acestora. În special, aspecte precum procedurile de azil și numirea și numărul de cazuri al reprezentanților minorilor neînsoțiți ar putea fi îmbunătățite și clarificate suplimentar. În plus, în unele cazuri nu este clar dacă măsurile de pregătire (de exemplu, în materie de logistică și pregătirea achizițiilor publice, constituirea de stocuri, formare sau capacitate-tampon de primire) sunt puse deja în aplicare sau planificate. Identificarea unor praguri și indicatori măsurabili pentru diferite scenarii și a unor măsuri de răspuns ar spori eficacitatea planurilor de urgență. Existența unor proceduri de activare și de revizuire bine definite ar contribui, de asemenea, la soliditatea acestora.

Comisia invită statele membre să se asigure că planurile lor sunt finalizate, îmbunătățite sau actualizate, dacă este necesar, și că acestea sunt adoptate și transmise către EUAA după revizuire. În plus, statele membre sunt încurajate să ia măsuri adecvate de consolidare a capacităților și să planifice activități de testare a planurilor de urgență (de exemplu, simulări, exerciții de simulare teoretică sau alte mecanisme de simulare de criză). De asemenea, statele membre vor trebui să informeze Comisia și EUAA dacă planul de urgență va fi activat începând cu 12 iunie 2026 sau mai devreme în cazul în care statul membru a transpus și a început să aplice Directiva privind condițiile de primire înainte de această dată[93].

La cerere, EUAA oferă sprijin tehnic statelor membre prin feedback structurat și activități specifice. Până în prezent, nouă state membre au primit feedback cu privire la planurile naționale de urgență[94]. EUAA a început să elaboreze un Ghid practic privind metodologia de planificare pentru situații neprevăzute, cu sprijinul și contribuția Comisiei, a statelor membre și a Frontex, care se preconizează că va fi finalizat în 2027. Ghidul practic urmărește să ofere statelor membre orientări structurate, practice și operaționale pentru a sprijini revizuirea planurilor lor naționale de urgență. Planificarea pentru situații neprevăzute în materie de primire și azil va fi evaluată ca parte a programului multianual de monitorizare periodică al EUAA. Monitorizarea la scară largă va începe în iunie 2026, după adoptarea metodologiei de monitorizare revizuite; în primul an vor fi monitorizate trei state membre, Slovacia, Malta și Bulgaria, iar în următorii ani, în medie, cinci state membre.

3.9. Elementul constitutiv 9 – Noi garanții pentru solicitanții de protecție internațională și pentru persoanele vulnerabile și monitorizarea sporită a drepturilor fundamentale

Se înregistrează progrese în ceea ce privește măsurile de consiliere juridică și de monitorizare a drepturilor fundamentale. Aproape toate statele membre sunt aproape de a finaliza demersurile pentru a asigura furnizarea de consiliere juridică gratuită în etapa administrativă a

[93] La 30 iulie 2025, statele membre au primit indicații comune referitoare la modalitatea de notificare a Comisiei și a EUAA cu privire la activarea și dezactivarea planului în cazurile prevăzute în Directiva privind condițiile de primire.
[94] Austria, Cipru, Lituania, Estonia, Țările de Jos, Malta, Luxemburg, Polonia și Suedia au primit feedback până la 27 martie.

procedurii, deși o treime dintre statele membre încă nu au finalizat modificările legislative necesare[95]. Din punct de vedere operațional, majoritatea statelor membre au ales să colaboreze cu diferiți parteneri externi, agenții independente și/sau avocați/asociații sau ONG-uri care oferă servicii de asistență juridică[96], fie prin continuarea acordurilor existente, fie prin încheierea unora noi. Toate statele membre, cu excepția câtorva, încheie, de asemenea, acorduri în legătură cu mecanismul de monitorizare a drepturilor fundamentale în cadrul procedurilor la frontieră, adesea cu ombudsmanii naționali[97].

Pe baza orientărilor sale anterioare[98], FRA a elaborat un instrument practic de monitorizare care stabilește o metodologie comună pentru mecanismele de monitorizare. În aprilie 2026, FRA a organizat, de asemenea, ateliere de sensibilizare pentru personalul responsabil de monitorizare din mai multe state membre[99] și a publicat un raport[100] cu lecțiile învățate din activitatea operațională a agenției în Grecia și Italia pentru a contribui la punerea în aplicare a pactului în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a UE. EUAA a finalizat și a publicat un ghid practic privind consilierea juridică gratuită în etapa administrativă a procedurii de azil[101].

În ceea ce privește copiii, statele membre se concentrează pe asigurarea unor condiții de primire adecvate și pe revizuirea procedurilor de evaluare a vârstei pentru a se adapta la noile norme introduse de Regulamentul privind procedura de azil, în special la obligația de a utiliza o abordare multidisciplinară care să implice grupuri de profesioniști calificați[102]. Dispozițiile specifice și garanțiile concrete referitoare la copii, inclusiv la minorii neînsoțiți, au fost discutate ultima dată în cadrul reuniunii anuale a grupului de experți dedicat, în noiembrie 2025, și în cadrul Grupului de lucru pentru azil, în martie 2026. Modulul de formare al EUAA referitor la copiii în procesul de azil a fost revizuit în octombrie 2025. Ghidul practic privind evaluarea vârstei[103] oferă orientări cuprinzătoare pentru a sprijini autoritățile și profesioniștii

[95] Printre acestea se numără Austria, Bulgaria, Cipru, Grecia, Italia, Letonia, Malta, Țările de Jos, Slovenia, Spania și Suedia.
[96] Belgia (ONG-uri și Oficiul pentru Imigrație), Bulgaria (Biroul Național de Asistență Juridică), Croația (ONG-uri), Cehia (cabinet de avocatură), Franța (ONG-uri), Irlanda (Comisia de asistență judiciară), Italia (UNHCR), Lituania (asigurată de stat), Luxemburg, Polonia (ONG-uri), Portugalia (Asociația Avocaților), România (ONG-uri), Slovacia (ONG-uri), Austria (BBU – organism guvernamental independent de agenția pentru azil), Slovenia (licitație publică în curs de pregătire pentru contractarea de personal extern care oferă asistență juridică), Suedia (ONG-uri), Estonia (proceduri de achiziții publice în desfășurare) și Letonia. Germania, Finlanda, Malta și Țările de Jos se bazează pe mecanisme interne în cadrul organismelor guvernamentale responsabile, de asemenea, de proceduri.
[97] Austria, Bulgaria, Cipru, Cehia, Danemarca, Estonia, Franța (împreună cu *Contrôleur général des lieux de privation de liberté*), Finlanda, Letonia, Lituania, Luxemburg, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia și Spania. Alte state membre au ales mecanisme diferite: Irlanda (Inspector-șef pentru procedurile de azil și la frontieră), Germania (*Nationale Stelle zur Verhütung von Folte*r & *Deutsches Institut fuer Menschenrechte*), Țările de Jos (Institutul pentru Drepturile Omului și Inspectoratul pentru Drepturile Omului din Țările de Jos) și Croația (Biroul guvernamental pentru drepturile omului). Belgia, Grecia, Ungaria, Italia, Malta și Suedia nu au instituit încă mecanisme în acest sens.
[98] https://fra.europa.eu/en/publication/2024/border-rights-monitoring.
[99] Estonia, Finlanda, Letonia, Lituania, Polonia și România. În România, instrumentul practic de monitorizare a fost testat în cadrul unui exercițiu de simulare a procedurii de screening.
[100] https://fra.europa.eu/en/publication/2026/operationalising-pact-migration-and-asylum-hotspot.
[101] https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-free-legal-counselling.
[102] Câteva state membre au instituit o procedură multidisciplinară: Austria, Franța, Germania, Croația, Lituania, Italia, Norvegia, Portugalia și Suedia.
[103] https://www.euaa.europa.eu/ro/publications/ghid-practic-privind-evaluarea-varstei.

implicați în evaluarea vârstei atunci când există incertitudini cu privire la vârsta declarată. EUAA a publicat, de asemenea, în martie 2026, un Raport privind practicile de evaluare a vârstei[104]. Raportul cartografiază practicile, metodele, garanțiile și rolurile de evaluare a vârstei în țările UE+ în 2025, abordând, de asemenea, ajustările planificate sau în curs în vederea punerii în aplicare a pactului, și identifică tendințele și practicile promițătoare. Ghidul practic privind interesul superior al copilului a fost adoptat de Consiliul de administrație al EUAA în luna martie[105]. FRA actualizează Manualul din 2014 privind copiii lipsiți de îngrijire părintească[106].

Pentru identificarea vulnerabilităților, EUAA a revizuit modulele de formare privind victimele violenței de gen în noiembrie 2025 și privind solicitanții cu orientări sexuale, identități și expresii de gen și caracteristici sexuale diferite în februarie 2026. Noul set de instrumente privind procedura de screening include, de asemenea, o anexă privind efectuarea verificării preliminare a vulnerabilității, pentru care a fost pus la dispoziție un modul de formare personalizat[107]. În ceea ce privește returnările, Frontex, în colaborare cu alte părți interesate, dezvoltă o aplicație mobilă privind interacțiunea cu grupurile vulnerabile, care include și o verificare a vulnerabilității.

Principalele provocări și etapele următoare

Statele membre care nu au definit încă mecanisme de furnizare a consilierii juridice gratuite în etapa administrativă[108] sau mecanismul de monitorizare a respectării drepturilor fundamentale în cadrul procedurii la frontieră[109] ar trebui să facă acest lucru cât mai curând posibil. Toate statele membre ar trebui să abordeze orice chestiuni nesoluționate legate de asigurarea finanțării, a personalului și a formării adecvate și să definească linii clare de responsabilitate și răspundere (în cazul în care acest rol este împărțit între mai mulți actori, ar trebui desemnat un actor principal clar). Bazându-se pe orientările sale din decembrie 2024 referitoare la instituirea mecanismului, FRA elaborează în prezent orientări metodologice pentru a-i sprijini pe viitorii observatori în activitatea lor.

Statele membre ar trebui să își intensifice eforturile de consolidare a sistemului de tutelă pentru a asigura numirea în timp util și disponibilitatea unui număr adecvat de reprezentanți pentru minorii neînsoțiți, respectarea drepturilor copilului, inclusiv accesul la educație și asistență medicală, precum și garanții pentru copii în ceea ce privește primirea, procedurile la frontieră și luarea în custodie publică. În cazul sistemelor din multe state membre, acest lucru necesită stabilirea de contacte cu diferiți actori și diferite autorități, cum ar fi serviciile de protecție a

[104] EUAA: Practici de evaluare a vârstei în țările UE+, https://www.euaa.europa.eu/publications/age-assessment-practices-eu-countries-0.
[105] https://www.euaa.europa.eu/ro/publications/ghid-practic-privind-interesul-superior-al-copilului, EUAA: Ghid practic privind interesul superior al copilului în cadrul procedurii de protecție internațională.
[106] Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene: Serviciile de tutelă destinate copiilor lipsiți de îngrijire părintească. https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-guardianship_ro.pdf.
[107] Modul de formare al EUAA: *Vulnerability in the Pact on Migration and Asylum* (Vulnerabilitatea în cadrul Pactului privind migrația și azilul). https://www.euaa.europa.eu/training-catalogue/vulnerability-pact-migration-and-asylum.
[108] Cipru, Grecia, Ungaria, Estonia, Letonia și Italia.
[109] Belgia, Ungaria, Italia și Malta.

copilului. În mod similar, statele membre trebuie să intensifice pregătirile pentru a se asigura că pot utiliza o abordare multidisciplinară a evaluării vârstei, inclusiv la frontiere.

3.10. ELEMENTUL CONSTITUTIV 10 – RELOCARE, INCLUZIUNE ȘI INTEGRARE

Planul de relocare și de admisie umanitară al Uniunii pe doi ani (2026-2027), adoptat de Consiliu la 18 decembrie 2025[110], stabilește primul ciclu bienal al Uniunii de eforturi coordonate în materie de relocare și de admisie umanitară. Pe baza angajamentelor voluntare asumate de nouă state membre, planul prevede acces la căi sigure și legale pentru 10 430 de persoane care au nevoie de protecție internațională în cursul perioadei de doi ani, sporind cooperarea cu principalele țări terțe care găzduiesc populații strămutate. Elaborat în consultare cu Comitetul la nivel înalt privind relocarea și admisia umanitară, luând în considerare contribuțiile statelor membre și evaluarea nevoilor globale efectuată de UNHCR, planul a intrat în vigoare la 11 ianuarie 2026. În sprijinul punerii în aplicare a planului, EUAA a finalizat actualizarea modulelor sale de formare privind căile complementare și faza de selecție în contextul relocării și al admisiei umanitare.

Cooperarea cu țările terțe privind căile legale contribuie, de asemenea, la gestionarea eficace a migrației și la integrarea migranților. Strategia privind vizele[111] și Recomandarea privind atragerea de talente pentru inovare[112] din ianuarie 2026 au stabilit un nou cadru pentru politica în domeniul vizelor și au prezentat recomandări pentru a spori atractivitatea Uniunii pentru profesioniștii cu înaltă calificare, studenți, cercetători și antreprenori inovatori, cu scopul de a sprijini competitivitatea Uniunii într-un context mondial. De asemenea, Comisia a lansat Platforma de atragere a talentelor pentru inovare, o primă reuniune fiind organizată în martie 2026, iar o a doua fiind prevăzută pentru iunie 2026.

În planurile lor naționale de punere în aplicare, mai multe state membre au semnalat necesitatea de a investi mai mult în noi măsuri de integrare sau de a sprijini astfel de măsuri, inclusiv măsuri de integrare lingvistică și civică, precum și de a sprijini integrarea pe piața forței de muncă prin simplificarea procedurilor de recunoaștere a calificărilor și de validare a competențelor. Acest proces este în curs, diferite state membre cartografiind și evaluând nevoile suplimentare și desfășurând reforme în acest sens[113]. Din noiembrie 2025, încă un stat membru a adoptat o strategie de integrare mai amplă[114]. Unele state membre își concentrează eforturile asupra unor aspecte specifice ale integrării, cum ar fi cursuri de limbă sau formare civică, sau dezvoltă instrumente informatice legate de integrare[115]. În cadrul reuniunii Rețelei europene de integrare din decembrie 2025 s-a discutat despre provocările și bunele practici

[110] Decizia de punere în aplicare (UE) 2025/2628 a Consiliului din 18 decembrie 2025 privind Planul de relocare și de admisie umanitară al Uniunii (2026-2027).
[111] Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind strategia UE referitoare la politica în domeniul vizelor, COM(2026) 43 final.
[112] Recomandarea (UE) 2026/311 a Comisiei din 29 ianuarie 2026 privind atragerea de talente pentru inovare.
[113] Austria, Belgia, Estonia, Cehia și Letonia lucrează la adaptarea sistemelor existente și la adăugarea de noi componente. Portugalia desfășoară o reformă sistemică.
[114] Cipru. Începând din martie 2026, toate statele membre, cu excepția Ungariei și a României, au adoptat strategii de integrare a migranților la nivel național sau regional. Italia pregătește în prezent o actualizare a planului său național de integrare.
[115] De exemplu, Cehia și Estonia.

pentru asigurarea accesului rapid și durabil al migranților care se confruntă cu obstacole multiple în calea integrării pe piața forței de muncă (de exemplu, solicitanții și beneficiarii de protecție internațională, femeile migrante cu vulnerabilități) la locuri de muncă și la formare legată de ocuparea forței de muncă.

Principalele provocări și etapele următoare

În prezent, eforturile se concentrează pe punerea în aplicare a Planului de relocare și de admisie umanitară al Uniunii pentru perioada 2026-2027. Comisia este pregătită să sprijine statele membre în eforturile lor. Comitetul la nivel înalt privind relocarea și admisia umanitară va fi convocat după vara anului 2026 pentru a face schimb de opinii cu statele membre și cu părțile interesate relevante cu privire la punerea în aplicare a planului UE.

Măsurile de sprijin pentru integrare diferă încă foarte mult de la un stat membru la altul în ceea ce privește nivelul de exhaustivitate și de calitate. Mai multe state membre trebuie să își intensifice eforturile pentru a elimina lacunele în ceea ce privește accesul la măsuri gratuite de integrare[116], inclusiv la cursuri de limbă și de orientare civică, care nu sunt încă disponibile în toate statele membre; sprijinul pentru integrarea pe piața muncii, inclusiv formare legată de ocuparea forței de muncă și servicii oferite de oficiile de ocupare a forței de muncă și accesul la procedurile de recunoaștere a calificărilor și de validare a competențelor. Este important să se treacă de la acțiuni sporadice, bazate pe proiecte, la sprijin structural pentru integrare[117] și la respectarea angajamentelor prin acțiuni clare[118]. Pentru un sprijin mai eficace, statele membre ar trebui să promoveze o tranziție lină între măsurile de integrare timpurie pentru solicitanții de protecție internațională și măsurile pentru beneficiari. De asemenea, acestea ar trebui să ia măsuri adaptate nevoilor specifice și să elimine obstacolele cu care se confruntă femeile și copiii sau unele grupuri specifice, cum ar fi persoanele cu nevoi legate de sănătatea mintală[119]. Comisia este pregătită să sprijine în continuare statele membre în ceea ce privește utilizarea optimă a fondurilor de integrare ale UE, cum ar fi FAMI, Fondul social european+ (FSE+) și Fondul european de dezvoltare regională, inclusiv prin schimbul de bune practici[120].

4. CONCLUZIE

Statele membre, instituțiile și agențiile UE și alte părți interesate au înregistrat progrese semnificative în cursul perioadei de tranziție de până la aplicarea deplină, în iunie, a pactului. Cu toate acestea, în mod inevitabil pentru o sarcină de o asemenea amploare și natură complexă, care implică un număr mare de actori atât pe plan intern, cât și pe plan extern, persistă unele provocări. Ne aflăm într-un punct în care statele membre trebuie să își intensifice eforturile în ceea ce privește reformele naționale și să acorde prioritate instituirii noilor proceduri și infrastructurii necesare pentru punerea în aplicare a pactului. În special, noul sistem Eurodac, procedura de screening și procedurile obligatorii la frontieră, măsurile de aplicare a noilor norme în materie de responsabilitate și adaptările necesare ale legislației

[116] De exemplu, Bulgaria, Croația, România, Slovacia și Polonia.
[117] De exemplu, Croația, Grecia, Ungaria, Slovacia și România.
[118] De exemplu, Bulgaria.
[119] A se vedea https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025SC0162.
[120] Acest lucru ar putea fi realizat prin intermediul comunității de practică privind integrarea migranților din cadrul FSE+. https://socialinnovationplus.eu/cop/migrant-integration/.

naționale trebuie să fie deja implementate în luna iunie. Acum este momentul ca lacunele rămase să fie eliminate. Comisia și agențiile UE se angajează să ajute în continuare statele membre în punerea în aplicare cu succes și în timp util a noului cadru.

Pentru a asigura echilibrul dintre solidaritate și distribuirea echitabilă a responsabilității prevăzut de pact, Comisia depune, de asemenea, eforturi în vederea unei distribuiri echilibrate a rezervei de solidaritate și a operaționalizării acesteia cât mai curând posibil după aplicarea pe deplin a pactului. Funcționarea eficace a mecanismului de solidaritate este indispensabilă pentru punerea în aplicare a pactului. Toate statele membre trebuie să contribuie la mecanismul de solidaritate în conformitate cu obligațiile stabilite în Regulamentul privind gestionarea azilului și migrației, iar Comisia va lua măsurile necesare pentru a asigura respectarea acestor obligații de către toate statele membre. În plus, Comisia va evalua, în iulie și încă o dată în octombrie, dacă persistă practicile actuale în ceea ce privește normele aplicabile în materie de transferuri și, prin urmare, dacă acestea constituie deficiențe sistemice care ar putea avea consecințe negative grave pentru funcționarea Regulamentului privind gestionarea azilului și migrației.

După luna iunie, statele membre, Comisia și agențiile UE vor continua să depună eforturi pentru a se asigura împreună că toate elementele noului sistem european de migrație sunt puse în aplicare și eficace. În octombrie 2026, Comisia va lansa cel de al doilea ciclu anual de gestionare a migrației, inclusiv Raportul anual privind azilul și migrația, care va oferi o imagine de ansamblu cuprinzătoare a situației în materie de azil și migrație din UE și va evalua situația legată de migrație cu care se confruntă statele membre.